

Č. na mape	Názov, adresa, parc. č.	Fotografia aktuálneho stavu Historická fotografia	Popis nehnuteľnosti vytypovanej na zápis do Ústredného zoznamu národných kultúrnych pamiatok.
1.	Katolícka fara a hospodárska budova, Námestie súp.č. 209 parc.č. 51	 	<p>Katolícku faru spolu s areálom postavili po požiari v roku 1905, keď zhorela stará fara, ktorá na rovnakom mieste stála už od stredoveku. Zachovala sa fotografia, na ktorej je celý objekt odstránený, takže do budovy neboli zakomponované staršie murivá. Nejasný je stav ohľadom suterénu pod severnou časťou pôdorysu budovy, kde môžu byť zvyšky staršej stavby.</p> <p>Objekt fary je postavený v eklektickom slohu, s bohatým tvaroslovím fasád, a zachoval sa v autentickom výraze z doby svojho vzniku vrátane drevených výplní okien a vstupných dverí a tiež interiérových stolárskych prvkov. Parcela je zo strany Banskej ohradená kamenným múrom. Vzadu uzatvára parcelu murovaný hospodársky objekt, ktorý je súdobou súčasťou areálu fary.</p> <p>Celý areál by mal byť pamiatkovo chránený ako reprezentant prestavby sídla na začiatku 20. storočia po rozsiahlom požiari v roku 1905.</p>
2.	Obecný dom, Námestie súp.č. 1 parc.č. 1	 	<p>Radnica na rovnakom mieste stála minimálne od roku 1721, kedy je podľa písomných prameňov datovaná jej výstavba. Podobu tejto stavby poznáme z mnohých starších fotografií. V roku 1930 budovu prestavali podľa návrhu Ľudovíta Oelschlägera. Tento významný košický architekt zakomponoval pôvodnú historickú budovu do nového obecného domu (1930). Objektu dal monumentálnu fasádu s mohutným rizalitom s balkónom a vežičkou. V suteréne sa nachádzal archív pre obecné spisy, šatňa pre hasičov, väznica (miestnosť pre väzňa), pivnice na zeleninu a drevo, sklad paliva a ústredné kúrenie. Na poschodí bola radná sieň, byt pre vedúceho notára, miestnosť pre starostu, administratívne priestory, knižnica a archív. Tu boli umiestnené tiež schody, ktoré viedli na vežu.</p> <p>Objekt by mal byť chránený ako historická radnica a zároveň kvalitné dielo významného architekta.</p>

Č. na mape	Názov, adresa, parc. č.	Fotografia aktuálneho stavu Historická fotografia	Popis nehnuteľnosti vytypovanej na zápis do Ústredného zoznamu národných kultúrnych pamiatok.
3.	<p>Dom meštiansky - hospodárska budova</p> <p>Námestie s.č. 115 parc.č. 469</p>		<p>Reprezentant honosnejšej meštianskej architektúry. Obytný dom stojí vpredu na parcele, v zástavbe západnej fronty námestia, na nároží so Zelenou ulicou. Vzadu je parcela ukončená murovanou hospodárskou budovou. Na začiatku 20. storočia v budove sídlilo riaditeľstvo Tabakovej továrne.</p> <p>Dom má neskorogotický, príp. renesančný základ. V baroku bol nadstavaný. Na kresbe z roku 1748 je už poschodový, s rovnakým rozčlenením fasády ako má dnes, t.j. štvorosový. Vstup bol rovnako ako dnes v druhej osi od juhu. Jeho súčasťou bola v roku 1748 aj murovaná stodola vzadu na parcele, ktorá bola prejazdná a vzadu za ňou pokračovala záhrada. V tom čase bol objekt zastrešený zdvojenou sedlovou strechou. Dom prešiel úpravou v 2. pol. 19. storočia. získal štukovú eklektickú fasádu. Strecha bola pokrytá medenými šablónami, ktoré sa zachovali dodnes.</p> <p>Dom by mal byť chránený ako reprezentant honosnejšej meštianskej architektúry Smolníka, ktorá bola v sídle zastúpená len na námestí.</p>
4.	<p>Dom meštiansky</p> <p>Dolná 168 parc.č. 86</p> 		<p>Meštiansky dom v zástavbe severnej fronty námestia, prechádzajúcej plynule do zástavby Dolnej ulice. Dom má starší, minimálne barokový pôvod. Na zobrazení z roku 1747 je prízemný. Dom bol v 2. polovici 19. storočia nadstavaný. Na prízemí bol obchod a hore byt majiteľa. Dom dostal kvalitnú štukovú eklektickú fasádu s pásovou rustikou na prízemí. Poschodie rozčlenili pilastrami s hlavicami, prechádzajúcimi až do vystupujúcej profilovanej podstrešnej rímsy. V strednej osi je balkón, nesený kamennými konzolami s kovaným košovým zábradlím. Podľa informácie od miestnych, v 1. polovici 20. storočia patril dom obchodníkovi Szilárdymu, ktorý predával drogistický tovar a záhradnícke potreby.</p> <p>Dom by mal byť chránený ako reprezentant malomestskeho typu architektúry, ktorá je pamiatkou na ekonomicky silné časy sídla. V záujme ochrany pamiatkových hodnôt je nutné znížiť niveletu Dolnej ulice na staršiu úroveň.</p>

Č. na mape	Názov, adresa, parc. č.	Fotografia aktuálneho stavu Historická fotografia	Popis nehnuteľnosti vytypovanej na zápis do Ústredného zoznamu národných kultúrnych pamiatok.
5.	Dom meštiansky Dolná 169 parc.č. 82	 	<p>Meštiansky dom v zástavbe severnej fronty námestia, prechádzajúcej plynule do zástavby Dolnej ulice. Dom má rovnako ako dom č. 168 barokový pôvod. Na obrazení z roku 1747 je prízemný. Dom nadstavali v 2. polovici 19. storočia, kedy mu dali strechu s odkvapom rovnobežným s ulicou, čím začali vytvárať uzavretú líniu mestskej radovej zástavby. Na poschodí bol byt majiteľa, na prízemí obchod a vo zvýšenom podstreší, ktoré sa na ulicu prejavuje nízkymi oknami, bol priestor na skladovanie tovaru. Pri prestavbe dom dostal kvalitnú štukovú eklektickú fasádu, vertikálne rozčlenenú bosovanými pilastroami.</p> <p>Podľa informácie od miestnych, patril dom v 1. polovici 20. storočia obchodníkovi s textilom a látkami Weimbergerovi. „mali tam pekné klobúky“</p> <p>Dom by mal byť chránený ako reprezentant malomestského typu architektúry, ktorá je pamiatkou na ekonomicky silné časy sídla. V záujme ochrany pamiatkových hodnôt je nutné znížiť niveletu Dolnej ulice na staršiu úroveň.</p>
6.	Budova obecných lesov Námestie 368 parc. č. 463	 	<p>Reprezentatívna budova v západnej fronte námestia, fasádou zaberá šírku troch domov. Takto zlúčená budova tu v rozsahu prízemnia stála už v prvej polovici 18. storočia. Mala drevenú nadstavbu poschodia a združenú sedlovú strechu. Nepoznáme účel, na ktorý slúžila, vzhľadom na jej rozsah však mohlo ísť aj verejnú budovu. Terajší výzor budovy je výsledkom prestavby začiatkom 19. storočia. Z tohto obdobia je pravdepodobne i murované 2. podlažie. Dom má osemosovú klasicistickú fasádu na prízemí s pásovou rustikou. Do budovy je jediný vstup v štvrtrej osi od juhu. Priestory prízemnia sú zaklenuté, poschodie má rovné stropy.</p> <p>Budova by mala byť chránená ako doklad prestavby mesta v čase jeho oživenia na začiatku 19. storočia, keď bolo mesto stavebne na vrchole a žilo tu viac ako 6000 obyvateľov.</p>

Č. na mape	Názov, adresa, parc. č.	Fotografia aktuálneho stavu Historická fotografia	Popis nehnuteľnosti vytypovanej na zápis do Ústredného zoznamu národných kultúrnych pamiatok.
7.	Baroková nemocnica s kaplnkou Banská 226, 227 parc.č. 170/1, 170/2, 170/3		<p>Na Banskej ulici sa zachovala, i keď značne prestavaná, stará nemocnica (špitál) s kaplnkou. Stojí na okraji starého cintorína, ktorý je dnes v podobe neupravenej nevyužívanej plochy.</p> <p>Objekt je nutné podrobiť podrobnému archívne a obhliadkovému pamiatkovému výskumu, s cieľom identifikácie doby jeho vzniku a rozsahu zachovaných pamiatkových hodnôt a na základe jeho výsledkov prehodnotiť možnosť pamiatkovej ochrany. Predpokladáme, že ide o barokový objekt, na mape mesta z roku 1774 sa však nenachádza. Na mape z I. vojenského mapovania z roku 1783 sa na tejto parcele vyskytujú aj iné, neznáme stavby.</p>
8.	Dom ľudový Námestie 366 parc. č. 460		<p>Banícky ľudový dom je najpočetnejší m typologickým stavebným druhom sídla. V ústrednom zozname pamiatkového fondu má však zastúpenie len jedným reprezentantom. V rámci spracovania zásad sme vytypovali viacero ľudových domov, ktoré po prehodnotení obhliadkovým výskumom i v interiéri možno navrhnúť na zápis. Banícke domy v Smolníku z hľadiska tradícií ľudového staviteľstva vychádzali majoritne z konštrukcie zrubového i murovaného slovenského ľudového domu a čiastočne aj z konštrukcie dreveného kolového domu Spišských Nemcov.</p>
9.	Dom ľudový Námestie 365 parc.č. 458		<p>Vzhľadom na odlišný spôsob života baníkov aj hutníkov sa tradičný dom v Smolníku odlišoval od ľudového domu roľníckeho typu najmä svojou dispozíciou a proporciami, zachovávali sa však konštrukčné a materiálne princípy ľudovej architektúry. Pre banícky dom v Smolníku je charakteristická orientácia hlavnej fasády do ulice, v minulosti takmer výhradne na uličnej čiare - bez predzáhradky. Pôdorys domu bol väčšinou blízky tvaru štvorca – dvorové krídla, či hospodárske priestory, komponované do hĺbky domu, sa vyskytovali iba ojedinele. Pôdorysne sa vyskytovali rôzne varianty domov – jedno až trojtraktové, zriedkavejšie sa stavali aj banícke dvojdomy so štyrmi oknami (osami) do ulice.</p>
10.	Dom ľudový Rožňavská 51 parc.č. 591		<p>Najtypickejšia je však dvojtraktová dispozícia s 3 či štyrmi uličnými osami.</p>

Č. na mape	Názov, adresa, parc. č.	Fotografia aktuálneho stavu Historická fotografia	Popis nehnuteľnosti vytypovanej na zápis do Ústredného zoznamu národných kultúrnych pamiatok.
11.	Dom ľudový Zelená 128 parc.č. 714		Domy boli prestrešené rôznymi typmi sedlových striech s doskovými štítmami s odkvapovou štrieškou, s vysokými podlomenicami, valbami. Do 20. storočia takmer výlučne so šindľovou krytinou. Po požiari v roku 1905 sa začal využívať nespálne krytiny, prevažne sivá azbestocementová krytina, prípadne falcovaný plech. Typický banický ľudový dom mal jeden mohutný združený komín .
12.	Dom ľudový Zelená 122 parc.č. 484/1		Drevené banické ľudové domy sa zachovali v sídle len výnimočne (sú nepoznané). Vo veľkej miere podľahli požiaru v roku 1905 a neskôr postupnej prestavbe sídla pri skvalitňovaní bývania v 20. storočí. Murované banické domy sa však zachovali vo veľkom rozsahu a dodnes sú najviac zastúpeným typom v pamiatkovej zóne.
13.	Dom ľudový Medená 155 parc.č. 858		Tieto murované banické domy majú aj jeden zvláštny regionálny prvok – na ich inak jednoduchých fasádach bez tvaroslovných prvkov sa ako ochranný i ozdobný prvok nachádzali niky s plastikami svätých.
14.	Kaplnka Sv. Jozefa Predmestie Partizánska Bez súp.č. parc.č. 973/13		Úcta k sv. Jozefovi je v Smolníku tradičná. Mimo pamiatkovú zónu sa nachádza kaplnka Sv. Jozefa robotníka, pôvodne baroková, neskôr prestavaná. Časť sídla pod štósskou cestou sa nazývala Josefstadt. Drobná baroková kaplnka sv. Jozefa sa nachádza na námestíčku pred odbočkou do Hajdovej doliny. Je to jednopriestorový sakrálny objekt na podkovitom pôdoryse, zastrešený ihlancovou strieškou. Fasády sú hladké, ukončené profilovanou korunnou rímsou. Na rovnej východnej strane je vstup v obdĺžnikovom otvore a nad ním polkruhovo ukončené veľké okno. V interiéri sa nachádzajú drevené plastiky. Objekt by mal byť chránený ako predstaviteľ zanikajúcej početnej drobnej sakrálnnej architektúry Smolníka.

Č. na mape	Názov, adresa, parc. č.	Fotografia aktuálneho stavu Historická fotografia	Popis nehnuteľnosti vytypovanej na zápis do Ústredného zoznamu národných kultúrnych pamiatok.
15.	<p>Objekty zastavení Radostného ruženca, dva kríže a kaplnka Navštívenia Panny Márie</p> <p>parc. č. 334, 2780, 2710, a ďalšie...</p>		<p>Cesta Radostného ruženca má v Smolníku tradíciu od 18. storočia. Bola to trasa púte na „odpust“, ktorý sa vždy konal pri kaplnke v Štósom sedle, a to v prvú júlovú nedeľu. Chodievali tadiaľ náboženské procesie, ktoré mali stanovené zastavenia s modlitbami ruženca. Preto sa i dnes všetky kaplnky tejto cesty nazývajú ružencové.</p> <p>Trasa je vyznačená turistickými značkami a ponúkaná celoročne ako jeden z produktov cestovného ruchu. Duchovná cesta začína priamo v centre Smolníka, pri farskom kostole sv. Kataríny, ktorý je už chránený ako NKP. Vedľa kostola sa nachádza informačná tabuľa Duchovnej cesty. Trasa odtiaľ pokračuje Banskou ulicou a približne po tristo metroch bočí vpravo až k domu č. súpisné 299. Odtiaľ prechádza nahor do kopca, ku krížu nad Spálenou hutou a ďalej stúpa popri štyroch kaplnkách. Tesne pod hrebeňom vychádza na asfaltovú cestu č. 548 ku piatej kaplnke a odtiaľ pokračuje popri ceste asi ďalších 120 metrov ku krížu a do stredu Štóskeho sedla. Na tomto mieste stojí kaplnka Navštívenia Panny Márie z 18. storočia, kde trasa končí.</p> <p>Duchovná cesta v Smolníku je dlhá 2 850 metrov s prevýšením 221 metrov. Pamiatkovú ochranu vrcholovej kaplnky je vhodné doplniť o päť kaplniek jednotlivých zastavení. Sú to murované objekty s nikami, v ktorých sú mariánske zobrazenia namaľované na plechu.</p>